

Quản lý hoạt động bồi dưỡng giáo viên theo chuẩn nghề nghiệp ở các trường tiểu học quận 3, thành phố Hồ Chí Minh đáp ứng chương trình giáo dục phổ thông 2018

Nguyễn Trí Dũng*

* Trường Đại học Trà Vinh

Received: 25/12/2022; Accepted: 30/12/2022; Published: 2/1/2023

Abstract: The article presents the current situation of managing teacher training activities according to professional standards in primary schools in District 3, Ho Chi Minh City to meet the requirements of the 2018 general education program

Keywords: Situation, management of teacher training activities, professional standards, primary school in District 3, Ho Chi Minh City

1. Đặt vấn đề

Thời gian qua, được sự quan tâm, chỉ đạo, lãnh đạo kịp thời của các cấp, các ngành và chính quyền địa phương, các trường tiểu học trên địa bàn Quận 3, Thành phố Hồ Chí Minh đã có nhiều cố gắng về mọi mặt, đưa sự nghiệp giáo dục và đào tạo của quận từng bước nâng lên, góp phần đào tạo nguồn nhân lực lao động cho địa phương. Song chất lượng giáo dục vẫn chưa đáp ứng được yêu cầu của xã hội. Do vậy quản lý hoạt động bồi dưỡng GV theo chuẩn nghề nghiệp ở các trường tiểu học Quận 3, Thành phố Hồ Chí Minh đã trở thành một nhiệm vụ cần thiết trong phát triển nguồn nhân lực của nhà trường.

2. Nội dung nghiên cứu.

2.1. Hoạt động bồi dưỡng GV tiểu học theo chuẩn nghề nghiệp

Chuẩn nghề nghiệp GV là văn bản quy định các yêu cầu cơ bản về phẩm chất, năng lực nghề nghiệp đối với người GV nhằm đáp ứng mục tiêu của giáo dục. Căn cứ Khoản 3 Điều 3 Quy định chuẩn nghề nghiệp GV cơ sở giáo dục phổ thông ban hành kèm Thông tư số 20/2018/TT-BGDĐT, chuẩn nghề nghiệp GV tiểu học là hệ thống phẩm chất, năng lực mà GV cần đạt được để thực hiện nhiệm vụ dạy học và giáo dục học sinh trong các cơ sở giáo dục tiểu học.

- Hoạt động bồi dưỡng cho GV tiểu học theo chuẩn nghề nghiệp là quá trình tổ chức cho GV cập nhật, bổ sung các kiến thức chuyên môn nghiệp vụ và kỹ năng sư phạm cần thiết để nâng cao trình độ về kiến thức, kỹ năng, kỹ xảo trong quá trình thực hiện các nhiệm vụ dạy học theo quy định chuẩn nghề nghiệp theo yêu cầu của Chương trình Giáo dục hiện hành.

- Hoạt động bồi dưỡng GV tiểu học theo chuẩn

nghề nghiệp là hoạt động cập nhật, bổ sung kiến thức, kỹ năng sư phạm và các phẩm chất khác theo quy định nhằm đáp ứng các yêu cầu chuẩn nghề nghiệp GV tiểu học theo quy định hiện hành của các cơ quan quản lý.

- Việc tổ chức bồi dưỡng GV tiểu học theo chuẩn nghề nghiệp nhằm hướng đến mục tiêu tổ chức cho GV không ngừng học tập, tự bồi dưỡng nâng cao kiến thức, kỹ năng và các phẩm chất khác, không ngừng hoàn thiện nhằm hướng đến nâng cao chất lượng giáo dục, đào tạo HS tiểu học trong giai đoạn thực hiện chương trình GDPT 2018 hiện nay.

Quản lý hoạt động bồi dưỡng GV tiểu học theo chuẩn nghề nghiệp là quá trình tác động có mục đích, có định hướng của chủ thể quản lý lên khách thể quản lý bằng việc vận dụng các chức năng quản lý, nhằm sử dụng có hiệu quả nhất các tiềm năng và cơ hội để tổ chức hoạt động bồi dưỡng GV tiểu học theo chuẩn nghề nghiệp đã được quy định.

2.2. Đánh giá thực trạng quản lý bồi dưỡng năng lực dạy học theo chuẩn nghề nghiệp cho GV tiểu học trên địa bàn Quận 3, TP Hồ Chí Minh

Tác giả đã khảo sát, đánh giá thực trạng quản lý bồi dưỡng năng lực dạy học theo chuẩn nghề nghiệp cho GV tiểu học trên địa bàn Quận 3, Thành phố Hồ Chí Minh trong giai đoạn hiện nay; bằng cách khảo sát 12 cán bộ quản lý, 98 GV 4 trường tiểu học sau: Lương Định Của, Nguyễn Thái Sơn, Kỳ Đồng, Trương Quyền. Kết quả khảo sát được tác giả đánh giá như sau:

2.2.1. Thực trạng quản lý xây dựng kế hoạch bồi dưỡng GV theo chuẩn nghề nghiệp ở các trường tiểu học Quận 3, Thành phố Hồ Chí Minh theo chương trình giáo dục phổ thông 2018

Thực trạng quản lý xây dựng kế hoạch bồi dưỡng

GV tiểu học theo chuẩn nghề nghiệp ở các trường tiểu học Quận 3, Thành phố Hồ Chí Minh đáp ứng chương trình giáo dục phổ thông năm 2018, được CBQL, GV đánh giá ở mức tốt với điểm TB: 3.00. Trong đó: nội dung “Hướng dẫn tổ chuyên môn xây dựng kế hoạch bồi dưỡng năng lực dạy học nội bộ” được đánh giá cao nhất với ĐTB 3.09, trong đó có 29.1% đánh giá tốt, 53.6% đánh giá khá, 16.4% đánh giá trung bình và 2.7% đánh giá kém. Nội dung thứ hai là “Xác định phương pháp bồi dưỡng năng lực dạy học” ĐTB 3.06 có 80.9% ý kiến đánh giá ở mức tốt và khá. 19.1% đánh giá ở mức trung bình và kém. Nội dung thứ ba là: “Năm chắc tình hình thực trạng của nhà trường (GV, cơ sở vật chất...)” ĐTB là 3.07 có 80% ý kiến đánh giá mức độ tốt và khá, 20% đánh giá mức độ trung bình và kém. Nội dung thứ tư là: “Xác định hình thức bồi dưỡng năng lực dạy học” với ĐTB 3.02. Nội dung thứ năm là: “Xác định nội dung bồi dưỡng năng lực dạy học” với ĐTB là 3.00, có 21.9% ý kiến đánh giá ở mức trung bình và kém. Nội dung thứ sáu là: “Dự trù kinh phí cho công tác bồi dưỡng” với ĐTB 2.99. Nội dung xếp thứ bảy là: “Xác định các mục tiêu bồi dưỡng năng lực dạy học” với ĐTB 2.96 có tới 25.5% ý kiến đánh giá ở mức trung bình và kém. Cuối cùng là nội dung “Hướng dẫn GV xây dựng kế hoạch tự bồi dưỡng” ĐTB 2.88.

2.2.2. Thực trạng quản lý công tác tổ chức, chỉ đạo hoạt động bồi dưỡng theo chuẩn nghề nghiệp GV ở các trường tiểu học Quận 3, TP Hồ Chí Minh theo chương trình giáo dục phổ thông năm 2018.

Thực trạng quản lý công tác tổ chức, chỉ đạo hoạt động bồi dưỡng theo chuẩn nghề nghiệp GV ở các trường tiểu học Quận 3, TP Hồ Chí Minh đáp ứng chương trình giáo dục phổ thông năm 2018 được CBQL, GV đánh giá ở mức Khá với ĐTB 3.00. Trong đó:

- “Tổ chức hoạt động bồi dưỡng năng lực dạy học tập trung theo kế hoạch của Sở, Phòng Giáo dục và Đào tạo” là nội dung được đánh giá thứ nhất với ĐTB 3.32, 92.7% ý kiến đánh giá ở mức tốt và khá, 7.3% đánh giá ở mức trung bình, không có ý kiến đánh giá yếu, kém.

- Nội dung xếp thứ 2 là: “Hướng dẫn, chỉ đạo cụ thể kế hoạch bồi dưỡng năng lực dạy học cho GV” ĐTB 3.05. Nhìn chung, sau khi có kế hoạch bồi dưỡng cho GV các trường Tiểu học trên địa bàn Quận 3, TP. Hồ Chí Minh đều có hướng dẫn, chỉ đạo cụ thể để thực hiện kế hoạch bồi dưỡng năng lực dạy học đáp ứng yêu cầu của Chương trình giáo dục phổ thông 2018 đến từng tổ chuyên môn, từng GV, từ đó

mọi cán bộ GV đều quán triệt thực hiện tốt kế hoạch nên nội dung hướng dẫn, chỉ đạo cụ thể kế hoạch bồi dưỡng năng lực dạy học được đa số cán bộ quản lý, GV đánh giá từ mức hiệu quả trở lên.

2.2.3. Thực trạng quản lý chỉ đạo thực hiện kế hoạch hoạt động bồi dưỡng GV theo chuẩn nghề nghiệp ở các trường tiểu học Quận 3, TP Hồ Chí Minh đáp ứng Chương trình giáo dục phổ thông 2018.

Công tác quản lý hoạt động bồi dưỡng theo chuẩn nghề nghiệp của GV các trường tiểu học trên địa bàn Quận 3 đáp ứng Chương trình giáo dục phổ thông 2018 được CBQL, GV đánh giá ở mức Hiệu quả, ĐTB là 3.10.

- Nội dung “Xây dựng tổ chức, cơ chế và phân công nhiệm vụ chỉ đạo các hoạt động bồi dưỡng năng lực dạy học” được đánh giá cao nhất với ĐTB là 3.32, trong đó 90.9% ý kiến đánh giá ở mức rất hiệu quả và hiệu quả, 9.1% đánh giá ở mức ít hiệu quả, không có ý kiến nào đánh giá ở mức không hiệu quả.

- Nội dung “Duy trì, phát động các phong trào thi đua thực hiện kế hoạch bồi dưỡng năng lực dạy học” xếp thứ hai với ĐTB 3.17, có 84.5% đánh giá ở mức rất hiệu quả và hiệu quả, 16.5% đánh giá ít hiệu quả và cũng không có ý kiến nào đánh giá không hiệu quả.

- Nội dung “Phối hợp các lực lượng để hoạt động bồi dưỡng năng lực dạy học diễn ra thuận lợi, đạt hiệu quả cao” xếp thứ ba với ĐTB là 3.11. Nội dung “Đôn đốc, giám sát, phát hiện và điều chỉnh việc thực hiện các hoạt động bồi dưỡng năng lực dạy học” xếp thứ tư với ĐTB là 3.09. Nội dung “Chỉ đạo tăng cường sinh hoạt chuyên môn, dự giờ, thăm lớp nhằm trao đổi, chia sẻ kinh nghiệm lẫn nhau” xếp thứ năm với ĐTB 3.05. Nội dung “Hỗ trợ, tạo điều kiện thuận lợi về vật chất, tinh thần, môi trường cho hoạt động bồi dưỡng năng lực dạy học cho GV” xếp thứ sáu với ĐTB 2.98 và cuối cùng là nội dung “Hướng dẫn, chỉ đạo cách thức thực hiện các nội dung bồi dưỡng năng lực dạy học.” với ĐTB 2.97. Có thể thấy vì có sự phân công cụ thể trong lãnh đạo, chỉ đạo thực hiện nên công tác đôn đốc, giám sát, phát hiện và điều chỉnh việc thực hiện các hoạt động bồi dưỡng năng lực dạy học được quan tâm đúng mức.

2.2.4. Thực trạng quản lý công tác kiểm tra, đánh giá thực hiện kế hoạch hoạt động bồi dưỡng GV theo chuẩn nghề nghiệp đáp ứng Chương trình giáo dục phổ thông 2018 ở các trường tiểu học Quận 3

Thực trạng quản lý công tác kiểm tra, đánh giá thực hiện kế hoạch bồi dưỡng GV theo chuẩn nghề nghiệp ở các trường tiểu học Quận 3, Thành phố Hồ

Chí Minh được CBQL, GV đánh giá ở mức thường xuyên với ĐTB 2.92. Ở các trường Tiểu học trên địa bàn Quận 3 hiện nay, đối với quản lý công tác kiểm tra, đánh giá thực hiện kế hoạch bồi dưỡng năng lực dạy học cho GV chú trọng nhất là khâu xây dựng quy trình, hình thức, phương pháp kiểm tra đánh giá hoạt động bồi dưỡng năng lực dạy học, qua tìm hiểu nhận thấy các trường cơ bản phân công Hiệu trưởng phụ trách mảng này và có gắn trách nhiệm chất lượng kiểm tra, đánh giá với mức hoàn thành nhiệm vụ của Hiệu trưởng nên chất lượng mặt công tác kiểm tra, đánh giá thời gian vừa qua các trường đều ở mức khá. Từ đó, nội dung: “Xây dựng quy trình, hình thức, phương pháp kiểm tra đánh giá hoạt động bồi dưỡng năng lực dạy học” 87.2% cán bộ quản lý, GV đánh giá từ mức thường xuyên và rất thường xuyên, điểm trung bình của nội dung này là 3.15 xếp mức khá và cao nhất trong các nội dung; nội dung: “Phối hợp các lực lượng có liên quan trong kiểm tra, đánh giá việc thực hiện kế hoạch bồi dưỡng năng lực dạy học” với 81.8% cán bộ quản lý, GV đánh giá ở mức thường xuyên trở lên, điểm trung bình nội dung này là 3.05 điểm xếp mức khá. Mặt công tác sơ, tổng kết đánh giá, rút kinh nghiệm về bồi dưỡng năng lực dạy học cho GV cũng được quan tâm đúng mức. Ở các trường hoạt động sơ kết được thực hiện sau mỗi đợt bồi dưỡng và định kỳ theo học kỳ còn tổng kết được thực hiện khi kết thúc năm học và được lồng ghép vào sơ, tổng kết năm học, mặt công tác này có chất lượng thực hiện tương đối tốt. Vì vậy nội dung: “Sơ, tổng kết đánh giá, rút kinh nghiệm về bồi dưỡng năng lực dạy học cho GV” cũng được 80% cán bộ quản lý, GV đánh giá ở mức thường xuyên trở lên, điểm trung bình nội dung này đều là 3.03 điểm xếp mức khá. Việc quản lý kiểm tra, đánh giá được duy trì khá thường xuyên. Tuy nhiên, một số nội dung được đánh giá còn mang tính hình thức, hiệu quả chưa cao, hành chính hóa và thậm chí bị coi nhẹ như: “Việc quy định tiêu chí kiểm tra đánh giá hoạt động bồi dưỡng năng lực dạy học cho GV” có tới 30.9% ý kiến đánh giá ít thường xuyên và không thực hiện với ĐTB 2.72. Nội dung “Việc phát hiện những lệch lạc, sai sót trong quá trình hiện thực kế hoạch quản lý bồi dưỡng và đề xuất các điều chỉnh cho sát với tình hình thực tế” còn chậm, chưa hiệu quả, có tới 39% ý kiến đánh giá ít thường xuyên và không thực hiện với ĐTB 2.65.

3. Kết luận

Công tác quản lý hoạt động bồi dưỡng theo chuẩn nghề nghiệp cho GV các trường tiểu học Quận 3, TP

Hồ Chí Minh đạt được những ưu điểm sau:

- Hầu hết các GV trường tiểu học đều đạt chuẩn và trên chuẩn nghề nghiệp theo yêu cầu, quy định.

- Công tác bồi dưỡng năng lực dạy học cho GV luôn nhận được sự quan tâm của các cấp quản lý cũng như chính quyền địa phương các cấp.

- Nhà trường đã quan tâm đến hoạt động bồi dưỡng năng lực chuyên môn nói chung và bồi dưỡng năng lực dạy học cho GV đáp ứng yêu cầu Chương trình giáo dục phổ thông 2018 nói riêng

- Trong công tác tổ chức thực hiện kế hoạch bồi dưỡng, Phòng Giáo dục và Đào tạo đã tổ chức thường xuyên hoạt động bồi dưỡng với nhiều hình thức, phương pháp đa dạng, phong phú, phù hợp tình hình, điều kiện của nhà trường.

- Trong công tác chỉ đạo, các nhà trường đã quan tâm khá toàn diện từ công tác giáo dục, định hướng, chỉ đạo và hướng dẫn, hỗ trợ cho GV khi có vấn đề nảy sinh trong bồi dưỡng năng lực chuyên môn nói chung và bồi dưỡng năng lực dạy học nói riêng; thường xuyên tăng cường sinh hoạt, dự giờ, kiểm tra, sơ tổng kết, rút kinh nghiệm, quan tâm đến đời sống vật chất và tinh thần... cho đội ngũ GV tham gia bồi dưỡng.

Bên cạnh những ưu điểm nêu trên, còn có những hạn chế như sau:

- Việc xác định hình thức, phương pháp bồi dưỡng có mặt chưa phù hợp.

- Việc tổ chức thực hiện các chuyên đề bồi dưỡng thường xuyên ở tổ chuyên môn nhiều trường mang tính hình thức, chưa đi sâu vào các nội dung cụ thể.

- Việc hướng dẫn, chỉ đạo cách thức thực hiện các nội dung bồi dưỡng năng lực dạy học có mặt chưa rõ ràng, cụ thể nên gây không ít khó khăn cho GV trong tham gia thực hiện.

- Việc quy định tiêu chí kiểm tra đánh giá hoạt động bồi dưỡng năng lực dạy học cho GV theo Chương trình giáo dục phổ thông 2018 chưa rõ ràng, cụ thể nên đánh giá còn gặp nhiều khó khăn.

Tài liệu tham khảo

1. Ban chấp hành TƯ, *Nghị quyết số 29 -NQ/TW về đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo*, Hà Nội

2. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2018), “*Quy định chuẩn nghề nghiệp GV cơ sở giáo dục phổ thông*”, Thông tư 20/2018/TT-BGDĐT ngày 22/8/2018. Hà Nội

3. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2020), *Thông tư số 28/2020/TT-BGDĐT ngày 04 tháng 09 năm 2020, của Bộ Giáo dục và Đào tạo về việc ban hành điều lệ trường tiểu học*. Hà Nội